

Ìfihàn Jèsù Kristi — Nọmbà Mèrìndínlógún

Ìṣipayá Àwọn Àrá Méje: Itúpalẹ̀ Àsọtẹ̀lẹ̀ tí Ìfihàn àti Itàn Tí a Fi Pamọ̀

Jeff Pippenger

2023-11-15

A ti n sàlàyé itẹ̀lẹ̀ àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ tí itàn ikòkò àwọn àrá méje, gégé bí a se sàfihàn rẹ̀ nínú Ìfihàn orí kẹ̀tálá sí kẹ̀tálá, ti fi hàn. A kò tii dé ibi náà nínú idàgbàsókè àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ wọ̀nyí níbi tí a ó ti fi itàn iwo Protestanti àti iwo Repóbúlíkání bo ara wọn. Bákán náà, a kò tii tún pèsè ipilẹ̀ imọkan láti fi tọka gbangba sí ipa Islam nínú iránsẹ̀ Èkún Òru Àárín. Síbẹ̀, òtítọ̀ pàtàkì kan wà tí ó ní ibásepò pẹ̀lú àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ wọ̀nyí, tí ó sì n tọka sí ohun tí eniyan gbódò se nígbà tí wọn bá lóye àwọn òtítọ̀ tí a n tú idi rẹ̀ sílẹ̀. Ìbùkún Ìfihàn ní nínú ara rẹ̀ ojúse “pípamọ̀” àwọn nńkan wọ̀nyí tí a ko sílẹ̀.

Ìlẹ̀ itàn tí a n tú idi rẹ̀ sílẹ̀ n gbé agbára ẹ̀dá Olórún lo sódò àwọn tí yóò gbọ̀, tí yóò kà, tí yóò sì pa àwọn nńkan wọ̀nyí mọ̀ tí a ko sínú rẹ̀. Nítorí náà, ó ti tó àkókò láti yà kúrò nínú àyèwò wa lóri itàn àsọtẹ̀lẹ̀ ikeyin Isaiah, àti Ìfihàn orí kọ̀kánlá títi dé kẹ̀tálá, kí a lè fi itumò pàtàkì “ojó méta àti ààbò” tí Elijah àti Moses fi kú ní ojú pópó títóbi jùlọ̀ ti iròyin, tí n gba àárín àfonifoji àwọn egungun gbígbe tí ó ti kú kojá, múlẹ̀. Ohun tí a oò dá mọ̀ nísinsin yi ni ààmì aṣojú tí “aginjù.”

Nínú àpilẹ̀kọ̀ tó kojá a dá mērin lára àwọn ẹ̀lẹ̀rìí àsọtẹ̀lẹ̀ mọ̀ nípa itòlẹ̀sẹ̀sẹ̀ àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ tí itàn ikòkò ti ààrá méje fi múlẹ̀. Ìlẹ̀ àwòrán Kristi, ilẹ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méji, ilẹ̀ àwòrán ẹ̀ranko náà, àti ilẹ̀ ọ̀ba àrìwá ẹ̀ké.

Ìdajì keji ilẹ̀ ọ̀ba àrìwá ẹ̀ké náà bèrẹ̀ pẹ̀lú fifi agbára fún ipò pòòpù ní oḍún 538. Lẹ̀yin náà, ipò pòòpù, ọ̀ba àrìwá ẹ̀ké ti ẹ̀mí, tẹ̀ Jerusalemu ti ẹ̀mí àti Israeli ti ẹ̀mí mọ̀lẹ̀ fún ẹ̀gbẹ̀rún oḍún kan, oḡòrún-ún méji, àti oḡota oḍún.

Wọn ó sì ṣubú nípa ojú idà, a ó sì mú wọn lo sí igbèkùn sínú gbogbo orílẹ̀-èdè; a ó sì tẹ̀ Jerusalemu mọ̀lẹ̀ lábẹ̀ ẹ̀sẹ̀ àwọn Kẹ̀fẹ̀rì, títi àkókò àwọn Kẹ̀fẹ̀rì yóò fi pé. Luku 21:24.

A so fún Johanu pé kí ó wọn mejeeji ibi mímọ̀ náà àti ogun náà, ṣùgbọ̀n a tún so fún un pé kí ó fi àgbalá náà sílẹ̀, nítorí a ti fi í fún àwọn orílẹ̀-èdè fún ẹ̀gbẹ̀rún kan, oḡòrún-ún méji, àti oḍún mērìndínlógota.

A sì fi ọ̀pá iwọn kan fún mi, tí ó dàbí ọ̀pá alákosó; ángẹ̀lì náà sì dúró, ó ní, Dìde, kí o sì wọn tẹ̀npilẹ̀ Olórún, àti pepe náà, àti àwọn tí n jòsìn nínú rẹ̀. Ṣùgbọ̀n àgbalá tí ó wà níta tẹ̀npilẹ̀ fi sílẹ̀, má sì se wọn ún; nítorí a ti fi í fún àwọn aláikolá; wọn yóò sì tẹ̀ ilú mímọ̀ mọ̀lẹ̀ fún oṣù méjìlélógójì. Ìfihàn 11:1, 2.

Johanu àti Luku jẹ̀rìí pé àwọn Kẹ̀fẹ̀rì n “tẹ̀ mọ̀lẹ̀” “Jerusalemu,” fún “oṣù mērinlélógójì.” Johanu n tọka sí gígùn àkókò náà, Luku sì n fi ọ̀pin itàn náà hàn. Àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjèjì wọ̀nyí n sọ̀rò nípa ibèrè tó wà nínú Danieli orí kejo, ẹ̀sẹ̀ kẹ̀tálá.

Nígbà náà ni mo gbọ̀ ẹ̀ni mímọ̀ kan n sọ̀rò, ẹ̀ni mímọ̀ mīràn sì so fún ẹ̀ni mímọ̀ kan náà tí n sọ̀rò pé, Yóò pé tó mēlòò kan ni iran náà yóò fi wà ní ti ẹ̀bọ̀ ojoojúmọ̀, àti irèkojá iparun, láti fi ibi-mímọ̀ àti ogun náà lèni lábẹ̀ kí a máa tẹ̀ wọn mọ̀lẹ̀? Danieli 8:13.

Ìbèèrè nípa àkókò ipé tí a ó fi tẹ ibi mímọ àti ogun náà mọlẹ̀ fi hàn pé agbára iparun méjì wà tí yóò ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ títẹ̀ Jerúsálẹ̀mù mọlẹ̀, èyí tí a ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ rẹ̀ nínú Dániẹ̀lì gẹ̀gẹ̀ bí “ibi mímọ” àti pẹ̀lú gẹ̀gẹ̀ bí “ogun.” Ọ̀yẹ̀ ipilẹ̀ tó tó nípa ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ yíí, gẹ̀gẹ̀ bí J. N. Andrews ti sọ́ ọ́, ni pé ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ náà n tọ̀ka sí agbára iparun méjì, tí wọ̀n tẹ̀ ibi mímọ̀ àti ogun náà mọ̀lẹ̀. Agbára iparun àkókó tí a tọ̀ka sí nínú ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ náà ni ẹ̀sìn keferi, èkẹ̀jì sì ni ẹ̀sìn pòòpù. Ọ̀rọ̀ náà “ogun” ni ọ̀nà tí Dániẹ̀lì fi n ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ohun tí Jòhànú pè ní “àwọ̀n olùjosìn” nínú tẹ̀npìlì, iyẹn ní Jerúsálẹ̀mù.

“ÌDÁHÙN MÉJÌ’ WÀ NÍNÚ DÁNÍÉLÌ 8.—Josiah Litch ti mú ọ̀títọ̀ yíí hàn ní kedere tó bẹ̀ẹ̀ tí a fi n gbé ọ̀rọ̀ rẹ̀ kalẹ̀:

“‘Èbọ̀ ojoojúmọ́’ ni ìtúmọ̀ tí a n ka nísinsinyí nínú ọ̀rọ̀ Gẹ̀ẹ̀sì. Ẹ̀gbọ̀n kò sí irú nńkan bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀ bí èbọ̀ nínú àkókó ipilẹ̀ ọ̀rọ̀ náà. Gbogbo ènìyàn sì jẹ́wọ̀ èyí. Àlàyé àfikún tàbí ìtúmọ̀ tí àwọ̀n atúmọ̀ ẹ̀ fi lẹ̀ e lóri ni. Ìkànsí tòótọ̀ ni pé, ‘ojoojúmọ̀ àti irékojá idànù,’ níwọ̀n bí a ti so ojoojúmọ̀ àti irékojá pọ̀ mọ̀ ara wọ̀n pẹ̀lú “àti;” idànù ojoojúmọ̀ àti irékojá idànù. Agbára méjì tí n mú idànù wá ni wọ̀n jẹ̀, àwọ̀n tí yóò mú ibi mímọ̀ àti ẹ̀gbẹ̀ ọ̀mọ̀-ogun di ahoro.’—Prophetic Expositions, Volume 1, ojúewé 127.

“Ó hàn gbangba pé ibi mímọ̀ àti ogun náà ni a ó tẹ̀ mọ̀lẹ̀ lábẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ nípasẹ̀ èyí tí ó ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ojoojúmọ̀ àti irékojá idànù. Kíkà ẹ̀ ẹ̀ 13 pẹ̀kipeki yanjú ọ̀ràn yíí. Ọ̀títọ̀ yíí sì fi òmíràn múlẹ̀, èyí ni pé: àwọ̀n idànù méjèèjì wọ̀nyí ni àwọ̀n ìrísí nílá méjì tí Sátáni ti gbìyànjú lábẹ̀ wọ̀n láti ba ìjosìn àti ọ̀ràn Jèhófá jẹ̀ pátápátá. Àwọ̀n àlàyé Ọ̀gbèni Miller nípa ìtúmọ̀ àwọ̀n ọ̀rọ̀ méjèèjì wọ̀nyí, àti ọ̀nà tí ọ̀un tikára rẹ̀ gbà tọ̀ láti mọ̀ ìtúmọ̀ náà, ni a gbé kalẹ̀ lábẹ̀ àkòrí wọ̀nyí:”

“ÀWỌ̀N ÌPARUN MÉJÌ NI ÒRÌẸ̀SÌN ÀTÍ PÁPÁ”

“Mo n ka a lọ, èmi kò sì lè rí ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ míràn kankan nínú èyí tí a ti rí i [ojógbọ̀n-ún] bí kò ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ nínú Dániẹ̀lì. Nígba náà ni mo [pẹ̀lú ìrànlọ́wọ̀ iwé concordance kan] mú àwọ̀n ọ̀rọ̀ wọ̀nyí tí wọ̀n dúró ní ìbásepọ̀ pẹ̀lú rẹ̀, “gbà kúrò;” yóò gba “ojógbọ̀n-ún” kúrò; “láti ìgbà tí a ó ti gba ojógbọ̀n-ún kúrò”, àti bẹ̀ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ lọ. Mo sì n ka a lọ, mo sì rò pé n kò ní rí ìmọ̀lẹ̀ kankan lóri ọ̀rọ̀ náà; ní ikẹ̀yìn, mo dé 2 Tẹ̀salóníkà 2:7, 8. “Nítórí àṣírí iwà-buburu ti n ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ tẹ̀lẹ̀tẹ̀lẹ̀; ẹ̀ni tí ó n dí i lọ́wọ̀ nísinsin yíí nikan ni yóò máa dí i lọ́wọ̀, títí a ó fi mú un kúrò lójú ọ̀nà, nígbà náà ni a ó sì fi ẹ̀ni búburú náà hàn,” àti bẹ̀ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ lọ. Nígba tí mo sì dé ọ̀rọ̀ náà, ah! bí ọ̀títọ̀ náà ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ hàn gbangba tó, tí ó sì lágo tó! Níbẹ̀ ni ó wà! Èyí ni “ojógbọ̀n-ún” náà! Ní bá yíí, kí ni Pọ̀lù túmọ̀ sí nípa “ẹ̀ni tí ó n dí i lọ́wọ̀ nísinsin yíí,” tàbí ẹ̀ni tí n dá a dúró? Nípa “ẹ̀ni-ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀,” àti “ẹ̀ni búburú,” a túmọ̀ sí popery. Nígba náà, kí ni ohun tí n dí popery lọ́wọ̀ láti farahàn? Kí ló dé, ẹ̀sìn àbọ̀rìṣà ni; dájúdájú, nígbà náà, “ojógbọ̀n-ún” gbọ̀dọ̀ túmọ̀ sí ẹ̀sìn àbọ̀rìṣà.’—Second Advent Manual, ojú-ìwé 66.” J. N. Andrews, The Sanctuary and the 2300 Days, 33, 34.

Nínú ìmúṣe “ìgbà méje” ti Lefitiku ogún-dín-lógbọ̀n, ìbọ̀rìṣà tẹ̀ ibi mímọ̀ àti ogun-ogun náà mọ̀lẹ̀ fún ọ̀dún ẹ̀gbẹ̀rún kan, ọ̀gọ̀rùn-ún méjì àti ọ̀gọ̀ta, lẹ̀yìn náà ẹ̀sìn pòòpù sì ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ kan náà fún àfikún ọ̀dún ẹ̀gbẹ̀rún kan, ọ̀gọ̀rùn-ún méjì àti ọ̀gọ̀ta. Ìjọ̀ Póòpù tí tẹ̀ Jerusalemu mọ̀lẹ̀ fún ọ̀dún ẹ̀gbẹ̀rún kan, ọ̀gọ̀rùn-ún méjì àti ọ̀gọ̀ta gẹ̀gẹ̀ bí Luku àti Johanu, títí di ìgbà tí ìjọ̀ pòòpù gba ọ̀gbẹ̀ ikú rẹ̀ ní 1798. Nípa yíyọ̀ ọ̀dún ẹ̀gbẹ̀rún kan, ọ̀gọ̀rùn-ún méjì àti ọ̀gọ̀ta kúrò nínú 1798, a dé 538. Nípa yíyọ̀ ọ̀dún ẹ̀gbẹ̀rún kan, ọ̀gọ̀rùn-ún méjì àti ọ̀gọ̀ta kúrò nínú 538, a dé 723 ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ Kristi, nígbà tí Àsíríà, ọ̀ba àrìwá gidì ní àkókò náà, kó ìjọ̀ba àrìwá Ísírẹ̀lì lọ sí ìgbẹ̀kùn.

Jòhànù tọka sí egbèrún méjilélógórin àti ogóta odún nìkan tí ijoba pòòpù tẹ ilé-mímó àti ogun nàa mólẹ, sùgbón Lúùkù sòrò nípa àkókò méjèèjì ti egbèrún méjilélógórin àti ogóta odún tí ẹ̀sin kèfèrì àti ẹ̀sin pòòpù fi tẹ Jerúsálẹ̀mù mólẹ, nítòrí ó sọ pé, “títí àkókò àwọn aláìkọ̀là yóò fi pé.” Lúùkù fi hàn pé títẹ Jerúsálẹ̀mù mólẹ ju “àkókò” kan soṣo lọ, nítòrí ó pè é ní ìmúṣe “àwọn àkókò” àwọn aláìkọ̀là.

Dájúdájú, ní odún 1856, Àdífẹ̀nítì Mílàrà di ti Laodíkíà, àti odún méje léyìn nàa wón kọ òtító “àkókò méje” inú Léfítíkù orí kẹ̀rindínlógbòn, nítòrí nàa kò ẹ̀e ẹ̀e fún Àdífẹ̀nítì láti rí àwọn òtító Bíbẹ̀lì rọ̀rùn wònyí. Òtító tí mo n tọka sí ni pé itàn ikòkò ti ààrà méje, èyí tí n fi àmì ọ̀nà mẹ̀ta hàn, àti àkókò kan láààrín àmì ọ̀nà kíiní àti èkejì, léyìn nàa sì tún jẹ àkókò kejì láààrín àmì ọ̀nà èkejì àti èkẹ̀ta, ni a sojú fún nínú ilà àsoṣelẹ̀ ọ̀ba àríwá èkẹ̀ nàa.

Ìlẹ̀ yẹn bèrẹ̀ ní odún 723 sáájú Kristi, nígbà tí ijoba àríwá Israẹ̀lì lọ sínú ìgbèkùn ní ọ̀wọ̀ ọ̀ba Ásíríà, ọ̀ba àríwá gidi kan. Léyìn nàa, ní odún 538, a fi agbára fún ọ̀ba àríwá ti ẹ̀mí, ó sì tẹ Jerusalemu ti ẹ̀mí mólẹ̀ fún odún egbèrún kan, ogórùn-ún méjì, àti ogóta miiran, títí di igbà tí ó fi gba ogbẹ̀ ikú kan ní odún 1798. Láti odún 723 sáájú Kristi títí dé 538, àwọn agbára tí n pa Israẹ̀lì mó lábẹ̀ ìṣàkóso nígbà gbogbo jẹ agbára keferi.

Léyìn iran Kristi n tọka sí ifiyásímímó ọ̀ba àríwá tòótó ní igbà ibatisí Rẹ̀ ní odún 27, àti léyìn ojọ̀ àsoṣelẹ̀ egbèrún kan igba méjilélógóta, a kàn án mó àgbélébùú. Léyìn nàa ni a fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ ní agbára láti gbé ihinrere ọ̀ba àríwá tòótó kalẹ̀, títí di isòkúta Stéfànù ní odún 34. Àkókò kan soṣo tí Kristi kò rìn ní gbogbo ojọ̀ egbèrún kan igba méjilélógóta isẹ̀-íránṣẹ̀ Rẹ̀ ni nígbà tí ó gun wo Jerúsálẹ̀mù nínú iwólẹ̀ isegun. Nítòrí nàa, ó tẹ Jerúsálẹ̀mù mólẹ̀ fún ojọ̀ egbèrún kan igba méjilélógóta, gégẹ̀ bí àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ nàa ẹ̀e ẹ̀e léyìn àgbélébùú. Àwọn ilà méjèèjì, ọ̀ba àríwá èkẹ̀ àti Kristi, ọ̀ba àríwá tòótó, tẹ Jerúsálẹ̀mù àti ogun nàa mólẹ̀ fún ojọ̀ egbèrún kan igba méjilélógóta.

È̀sin keferi jẹ̀ àfàwọ̀kọ̀ ètò ijọ̀sìn isẹ̀ ibi mímó ayé ti àwọn Júù gidi, àti pé ẹ̀sin pòòpù jẹ̀ àfàwọ̀kọ̀ isẹ̀ ibi mímó ọ̀run ti àwọn Júù ti ẹ̀mí. Egbèrún kan odún méjidínlógóta ti ẹ̀sin keferi bá ojọ̀ egbèrún kan ogórùn-ún méjidínlógóta ti Kristi lọ ní ibámu, àti pé egbèrún kan odún méjidínlógóta ti ẹ̀sin pòòpù bá ojọ̀ egbèrún kan ogórùn-ún méjidínlógóta ti àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn lọ ní ibámu.

Ọ̀kọ̀ọ̀kan nínú àwọn ilà méjèèjì nàa ní itólẹ̀ṣẹ̀ṣẹ̀ àsoṣelẹ̀ kan nàa pátápátá ti itàn ikòkò ti ààrà méje, tí a bèrẹ̀ sí í tú síta ní gbangba ní Oṣù Keje, 2023. A ẹ̀e itúsílẹ̀ nàa lápá kan nípasẹ̀ ìmòye idánimò ibànújẹ̀ àkókò ti isisẹ̀ Millerite. Ibànújẹ̀ àkókò wón mú àkókò kan wólẹ̀, tí a pè ní “àkókò idádúró” nínú ọ̀we àwọn wúndiá mewaá. “Àkókò idádúró” nàa parí ní ipadé agó Exeter, New Hampshire, nígbà tí a ti fi iránṣẹ̀ Èkún Àárín Òru múlẹ̀ ní kíkún. Ipadé agó Exeter di àmì ọ̀nà kejì, èyí tí ó sì tún mú àkókò kan wólẹ̀ nínú èyí tí a ti n kẹ̀de iránṣẹ̀ Èkún Àárín Òru, títí àmì ọ̀nà kẹ̀ta ti idájọ̀ àti ibànújẹ̀ ikeyin fi dé.

Àwọn àmì-ọ̀nà mẹ̀ta nàa ni idààmú àkókó, iránṣẹ̀ Ìkígbe Lógàn-Òru, àti idààmú ikeyin. Àwọn àmì-ọ̀nà mẹ̀ta wònyí bá ọ̀rọ̀ Héberù nàa “òtító” mu, èyí tí ó dúró fún létà àkókó, létà kẹ̀tálá, àti létà ikeyin nínú alífábeṣ̀tì Héberù. Ibèrẹ̀ àti ikeyin, tí àwọn méjèèjì jẹ̀ idààmú, n sáfihàn àmì idánimò Alfa àti Omega.

Kò sí àfihàn tààrà kan ti egbèrún kan, ogórùn-ún méjì, àti ogóta ojó nínú ìtàn àwọn Millerite, síbè ìtàn àwọn Millerite ni ìtàn ìsìsẹ̀ àkókò, nítorí nàá ó jẹ̀ àpẹẹrẹ̀ ìsìsẹ̀ ikeyin. Ìtàn idààmú àkókò nínú ìsìsẹ̀ ikeyin bèrẹ̀ ní ojó ketàlá oṣù Keje, ọdún 2020, a sì ṣàpẹ̀júwe rẹ̀ nínú Ìfihàn orí kọkànlá. Nínú Ìfihàn orí kọkànlá, wọn pa àwọn ẹlẹ́rìí méjì, èyí sì samisi idààmú àkókò nínú ìsìsẹ̀ ikeyin, èyí tí a fi ìsìsẹ̀ àkókò ẹ̀ àpẹẹrẹ̀ rẹ̀.

Nínú Ìfihàn mọkànlá, idààmú nàá mú àkókò egbèrún kan, ogórùn-ún méjì àti ogóta ojó wá, nígbà tí òkú wọn wà ní ọpópónà; báyii ni ó ẹ̀ samí àkókò idádúró nínú àkàwé nàá. Ní àjínde wọn, a gbé wọn sókè gégé bí àsíá ní wákàtí kan nàá pẹ̀lú idájó òfin Ojọ Àikú. Ìtàn àwọn ẹlẹ́rìí méjèjì nàá ní àkókò ààmí egbèrún kan, ogórùn-ún méjì àti ogóta ojó nínú.

Àwọn kúlẹ̀kúlẹ̀ ìsìsẹ̀ angeli kẹta nínú ìtàn ikòkò ti ààrá méje n pèsè itókasi pátó púpò ju àwọn ilà afiwéra miiran lo, ṣùgbón ilà angeli kẹta, ilà ọba àríwá tòótó, àti ilà ọba àríwá èké, gbogbo wọn ní àwọn àbúdá àsọtẹ̀lẹ̀ kan nàá: ibi ibèrẹ̀ kan, tí àkókò kan n tẹ̀ lẹ̀ e tí ó dé ibi ààrín kan, tí àkókò miiran sì n tẹ̀ lẹ̀ e tí ó dé idájó ní ibi iparí.

Egbèrún kan, ogórùn-ún méjì lé ogóta ojó jẹ̀ apa pàtàkì nínú ìtàn ikòkò ti àwọn àrà méje. Egbèrún kan, ogórùn-ún méjì lé ogóta ojó ni a fi ẹ̀ àpẹẹrẹ̀ gégé bí “aginjù” nínú Ìfihàn orí kejilá.

Obinrin nàá sì sá lo sí aginjù, níbi tí ó ní ibi tí Olórùn ti pèsè sílẹ̀ fún un, kí wọn lè tójú rẹ̀ níbẹ̀ fún egbèrún kan ó lé igba [200] ọdún mẹta [3] áádóta [60] ojó. Ìfihàn 12:6.

Ìjọ sá lo sínú aginjù láti bó lówó títẹ̀ mólẹ̀ agbára pópò fún egbèrún ọdún kan, ogórùn-ún méjì, àti ogóta ọdún. Eṣe kerinlá pèsè ẹlẹ́rìí miiran.

A si fi iyé méjì ti idi nílá kan fún obinrin nàá, kí ó lè fò lo sínú aginjù, sí ibi tirẹ̀, níbi tí a óo ti tójú rẹ̀ fún àkókò kan, àti àwọn àkókò, àti idajì àkókò kan, kúrò ní iwájú ejò nàá. Ìfihàn 12:14.

Ìjọ sá kúrò nínú inúnibini ejò nàá àti ti àga pópò fún egbèrún kan, igba méjilá, àti ogóta ọdún; nítorí nàá, “aginjù” jẹ̀ àmí àpẹẹrẹ̀ àwọn ojó egbèrún kan, igba méjilá, àti ogóta nàá. Nombà yẹn farahàn ní tààrà ní igbà méje nínú àwọn iwé Dániẹ̀lì àti Ìfihàn, ṣùgbón a tún sojú rẹ̀ ní ọ̀nà miiran púpò nínú Ìwé Mímọ̀. Nínú ọ̀rọ̀ kọ̀ọkan, ó n ṣàpẹẹrẹ̀ “ìgbà méje” ti Léfitikù ogún-ún àti mẹfà.

Bóyá ijọsin ọ̀rìṣà ni ó n tẹ̀ ibi-mímọ̀ àti ogun nàá mólẹ̀ láti ọdún 723 BC títi dé ọdún 538, tàbí pépàsì ni ó n tẹ̀ Jerusalemu ti ẹ̀mí àti àwọn olùjọsin inú rẹ̀ mólẹ̀, ó jẹ̀ àpẹ̀júwe itúkà àwọn èniyàn Olórùn, èyí tí ó wáyé nítorí pé àwọn èniyàn Olórùn fọ̀ májẹmú “àwọn isinmi ilẹ̀” gégé bí a ti ṣàfihàn rẹ̀ nínú Lefitiku orí keédógún àti kerindínlògbòn. Nínú orí kerindínlògbòn a pè é ní ijà májẹmú Olórùn.

Èmi yóò sì mú idà wá sórí yín, tí yóò gbẹsan ijà májẹmú mi; nígbà tí a bá sì kó yín jọ sínú àwọn ilú yín, èmi yóò rán àjàkálẹ̀-àrùn sí ààrín yín; a ó sì fi yín lé lówó ọ̀tá. Lefitiku 26:25.

Ìṣòtẹ̀ sí májẹmú Olórùn mú iránsẹ̀ àti itúkà tí ó bá àwọn èniyàn Olórùn, èyí tí a ṣàpẹẹrẹ̀ rẹ̀ gégé bí “ijà májẹmú mi.” Láìní ọ̀ye nípa iyà nàá, èyí tí Dániẹ̀lì n pè ní “èébú” àti “ìbúra” Mósè, tí a sì tún n pè ní “ijà májẹmú mi,” n fọ̀jú èniyàn, kí ó má bàà rí itumọ̀ jinlẹ̀ iṣẹ̀ Kristi gégé bí a ti ṣàpẹẹrẹ̀ rẹ̀ nínú orí kẹ̀sàn-án Dániẹ̀lì. Àyẹ̀wò tí ó ní iṣòkan nípa àwọn èniyàn Olórùn tí wọn wà nínú ifọ̀jú Laodíkea nínú àwọn ikòwé Ellen White ni pé wọn kò lè “ronú láti idí, sí àbájáde.” O lè jéwọ̀ pé o

lóye egbèrún ọdún kan àti ọgóta ọdún ti Àwọn Àkókò Òkùnkùn, sùgbón bí o kò bá mọ “ìdí” itẹ̀ mólẹ̀ yẹn, afójú ni ọ.

Yòò sì fi májẹmú nàà múlẹ̀ fún ọpọ̀ èniyàn fún ọ̀sẹ̀ kan: ní àárín ọ̀sẹ̀ nàà yòò sì mú kí ẹbọ̀ àti ọre-ẹbọ̀ dáwọ̀ dúró, àti nítorí itànkálẹ̀ àwọn ohun iríra yòò sọ ọ̀ di ahoro, àní títí di iparí, a ó sì da èyí tí a ti pinnu sọrí ahoro nàà. Danieli 9:27.

Ìmúdájú Kristi sí májẹmú nàà ní ibásepọ̀ tààrà pẹ̀lú “Ìjà májẹmú Rẹ.” Àkókò “èébú” nàà jẹ egbèrún méjì, ọgórùn-ún márùn-ún àti ogún ọdún, àti àkókò tí Kristi fi ń múdájú májẹmú kan nàà nàà jẹ egbèrún méjì, ọgórùn-ún márùn-ún àti ogún ọjọ̀. Ní ibámu pẹ̀lú ọ̀rọ̀ Heberu nàà “òtítọ̀” tí ń pèsè ètò ipilẹ̀ itàn asírí ti ààrá méje, ọ̀sẹ̀ àsoṭelẹ̀ tí Kristi yòò fi múdájú májẹmú Rẹ̀ ní àmì ọ̀nà mẹ̀ta tí a sojú fún nípasẹ̀ letà àkókò, èkànlá-dín-lógún, àti letà ikeyìn nínú alfabẹ̀tì Heberu.

Àmì àkókò ọ̀sẹ̀ nàà ni iribomi Rẹ̀, àmì kejì ni àgbélébùú, èyí ikeyìn sì ni ikú Stéfánù. Láti kọ̀ láti rí “àkókò méje” inú Lefitiku ogún-ún lé mẹ̀fà, gégé bí àwọn àngẹ̀lì ọ̀run ti darí William Miller láti rí “àkókò méje,” ń yọ̀ agbára kúrò láti rí ní kíkún àsoṭelẹ̀ gan-an nàà níbi tí Kristi ti ta ẹ̀jẹ̀ Rẹ̀ sílẹ̀, tí Ó sì fi jẹ́rìí májẹmú gan-an nàà tí àwọn èniyàn Rẹ̀ àtíjọ̀ gidì ti kọ̀. Gbogbo ẹ̀ni tí yòò gbàlà ní ikeyìn yòò ní imọ̀ “òtítọ̀” tí kò pé, tí kò sì kún. Sùgbón kò sí ẹ̀ni tí a gbàlà tí ó mọ̀mọ̀ kọ̀ láti rí “òtítọ̀.” Ọ̀nà kan soṣo ni ó wà sí ọ̀dọ̀ Baba, èyí nàà sì ni nípasẹ̀ Jèsù, Jèsù sì ni “òtítọ̀.”

Èyí jẹ̀ imọ̀ye tí ó yẹ̀ kí a fara balẹ̀ ronú lé lóri, nítorí pé ó ń sọ̀rọ̀ nípa májẹmú Lefitiku ogún-ún márùn-ún àti ogún-ún mẹ̀fà. “Ègún” “àkókò méje” nàà ni a mú wá sọrí Ísírẹ̀lì gidì ìgbàni nípasẹ̀ àifé wọn láti mú àwọn ilàna tí ń jẹ̀ kí ilẹ̀ sinmi sẹ̀, àti láti mú àwọn itónisọ̀nà Jùbílì sẹ̀. Èsẹ̀ àìsẹ̀ ni ó jẹ̀. A mú ègún nàà wá sọrí wọn nítorí pé wọn kọ̀ iṣẹ̀ kan sílẹ̀ tí a pàṣẹ̀ fún wọn láti sẹ̀, kí í sẹ̀ nítorí pé wọn ti ta ọ̀fin kan ní tààràtà, bí pé iwọ̀ kì yòò pani tàbí iwọ̀ kì yòò jalẹ̀. Wọn kàn sàika àwọn ilàna tí ó ní í sẹ̀ pẹ̀lú jìjẹ̀ kí ilẹ̀ sinmi. Àwọn Adventist tí wọn kàn kò gba “àkókò méje” nàà (èyí tí àwọn angẹ̀lì darí William Miller láti sàwári) nítorí ìdí aláiyàsọ̀tòkànwákíkankí, kàn kò tii gba àkókò láti sẹ̀ iwádìí ọ̀títọ̀ nàà ní tòótó, wọn sì ń sẹ̀ irú ọ̀tẹ̀ àìsẹ̀ kan nàà nípa sísàika sí itàn májẹmú kan nàà gan-an tí Ísírẹ̀lì gidì ìgbàni sàika sí. Ìbèrẹ̀ ń fi ọ̀pin hàn.

Egbèrún kan, ọgórùn-ún méjì, ọgóta ọjọ̀ wònyí nínú Ìfihàn orí kejìlá, tí a mọ̀ sí “aginjù,” jẹ̀ àmì isàpẹ̀rẹ̀ “ìgbà méje.” Mejeeji egbèrún kan, ọgórùn-ún méjì, ọgóta ọjọ̀ isẹ̀-ìránṣẹ̀ Kristi, àti egbèrún kan, ọgórùn-ún méjì, ọgóta ọjọ̀ isẹ̀-ìránṣẹ̀ ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn nàà, dúró fún gbogbo ọ̀sẹ̀ nàà nígbà tí a ń fi májẹmú nàà múlẹ̀. Bákan nàà, mejeeji egbèrún kan, ọgórùn-ún méjì, ọgóta ọdún tí ẹ̀sìn keferi fi tẹ̀ àwọn èniyàn Ọ̀lórún mólẹ̀, àti egbèrún kan, ọgórùn-ún méjì, ọgóta ọdún tí ẹ̀sìn papalì fi tẹ̀ àwọn èniyàn Ọ̀lórún mólẹ̀, dúró fún gbogbo “ìgbà méje” ègún Mose.

Nínú Ìfihàn orí kọ̀kànlá, léyìn egbèrún kan, ọgórùn-ún méjì àti ọgóta ọjọ̀, a mú àwọn egungun tí ó kú padà wá sí iyè kí wọn lè wọ̀ inú májẹmú gégé bí egbèrún lónà ọgórùn-ún mērínlélógójì. Sùgbón kí wọn lè mú àjọṣe májẹmú nàà sẹ̀, a bèrè pé kí wọn mú àwọn ọ̀rọ̀ májẹmú nàà sẹ̀, gégé bí Dániẹ̀lì ti sẹ̀ nínú orí kẹ̀sàn-án. Àwọn ọ̀rọ̀ májẹmú “àkókò méje” nàà ní àwọn itóni pátó fún àwọn tí wọn bá rí ara wọn ní ilẹ̀ ọ̀tá. Nígbà tí àwọn tí wọn jí sí ọ̀títọ̀ pé a ti tú wọn ká bá fẹ̀ padà sọ̀dọ̀ Olúwa, Lefitiku ogún àti mẹ̀fà pèsè itóni nípa bí wọn sẹ̀ yẹ̀ kí wọn padà.

Àwọn tí ó bá sí ẹ̀sẹ̀ kù nínú yín yóò rọ̀ nípa ẹ̀sẹ̀ wọn ní ilẹ̀ àwọn ọ̀tá yín; àti pé nípa ẹ̀sẹ̀ àwọn baba wọn náà ni wọn yóò rọ̀ pọ̀ mó wọn. Bí wọn bá jẹ́wọ̀ ẹ̀sẹ̀ wọn, àti ẹ̀sẹ̀ àwọn baba wọn, pẹ̀lú àìṣòótọ̀ wọn tí wọn fi ẹ̀sẹ̀ sí mi, àti pé wọn náà ti rìn ní itakò sí mi; àti pé èmi pẹ̀lú ti rìn ní itakò sí wọn, tí mo sì mú wọn wá sí ilẹ̀ àwọn ọ̀tá wọn; bí ó bá jẹ́ pé nígbà náà ni a rẹ̀ ọ̀kàn aláìkọ̀la wọn sílẹ̀, tí wọn sì gbà ìjìyà ẹ̀sẹ̀ wọn: Nígbà náà ni èmi yóò rántí májẹ̀mú mi pẹ̀lú Jakọ̀bu, àti májẹ̀mú mi pẹ̀lú Isaaki, àti májẹ̀mú mi pẹ̀lú Ábúráhámú ni èmi yóò rántí; ilẹ̀ náà pẹ̀lú ni èmi yóò sí rántí. Lefitiku 26:39–42.

Ọ̀rọ̀ náà “ṣubú tán” nínú Ìwé Mímọ̀ tùmọ̀ sí láti tú ká, láti bàjẹ̀, àti láti jẹ́ tán kúrò. Láti ṣubú tán ni láti rẹ̀ sí ipò egungun gbígbe tí ó ti kú. Àti pé itónìsọ̀nà náà n tọ̀ka sí ikú, nítorí ó sojú àwọn tí wọn jí sí mímọ̀ ipò wọn gégé bí ẹ̀ni pé wọn wà “ní ilẹ̀ àwọn ọ̀tá yín.”

Ọ̀tá ikeyìn tí a ó pa run ni ikú. 1 Kórínthì 15:26.

Ní ojọ̀ kẹ̀tádínlógún oṣù Keje, ọ̀dún 2020, idààmú àkókó nínú irinàjò àngẹ̀lì kẹ̀ta ṣẹ̀lẹ̀. A ti fi í ẹ̀sẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ nípasẹ̀ gbogbo àwọn idààmú àkókó miiran nínú àwọn ilà àtúnṣe àsoṣelẹ̀ mímọ̀. Ìwé Hesekieli orí kẹ̀tádínlógbọ̀n ṣáfihàn àwọn ènìyàn Ọ̀lórùn ní àwọn ojọ̀ ikeyìn gégé bí àwọn tí a ti tú ká, tí a ti bàjẹ̀, tí a sì ti jẹ́ tán, tí wọn fi di àfonífoji egungun gbígbe kú lásán. Wọn wà ní ilẹ̀ ọ̀tá, èyí tí í ẹ̀sẹ̀ ilẹ̀ ikú. Nínú Ìfihàn orí kọ̀kànlá, a pa àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjì náà, a sì fi wọn sílẹ̀ ní ọ̀pópónà. Gbogbo àwọn wòlìi fara mó ara wọn. Ní bèè ni Mose n bá àwọn tí ó kú ní ọ̀pópónà tí ó gba àfonífoji Hesekieli sọ̀rọ̀. Nínú ipò idààmú wọn, a fi itónìsọ̀nà fún wọn nípasẹ̀ Jeremiah.

Nítorí náà, báyii ni Olúwa wí pé, Bí iwọ̀ bá padà, nígbà náà ni èmi yóò tún mú ọ̀ wá, iwọ̀ yóò sí dúró níwájú mi: bí iwọ̀ bá yà ohun iyebiye kúrò nínú ohun ègàn, iwọ̀ yóò dàbí ẹ̀nu mi: jẹ́ kí wọn padà sọ̀dọ̀ rẹ̀; ṣùgbọ̀n iwọ̀ má ẹ̀sẹ̀ padà sọ̀dọ̀ wọn. Jeremiah 15:19.

A so fún Jeremiah pé bí ó bá fẹ́ sọ̀rọ̀ fún Ọ̀lórùn, ó gbọ̀dọ̀ padà; àti ní ẹ̀sẹ̀ bèè, ó gbọ̀dọ̀ yà ohun iyebiye kúrò nínú ohun iká. Àyíká ọ̀rọ̀ náà fi hàn pé àwọn iká náà ni àwọn tí kò gbọ̀dọ̀ padà tò sí. Nígbà tí a ẹ̀sẹ̀ àfihàn rẹ̀ nínú ọ̀rọ̀ náà gégé bí ẹ̀ni tí ó wà nínú ipò ibànújẹ̀ irẹ̀wẹ̀sì rẹ̀, ó so pé òun wà nikan.

Emi kò jókòó nínú àpẹ̀jọ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀gàn, bèè ni n kò yọ̀; mo jókòó nikan nítorí ọ̀wọ̀ rẹ̀: nítorí iwọ̀ ti fi ibínú kún mi. Jeremiah 15:17.

Jeremiah kò jókòó nínú “àpẹ̀jọ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀yà,” nítorí ó jókòó nikan. Kò gbọ̀dọ̀ padà sọ̀dọ̀ àwọn abùkù, tí wọn jẹ́ àpẹ̀jọ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀yà. Ní ọ̀dún 1863, Ìjọ̀ Adventist bèrẹ̀ ìpadà rẹ̀ sí “àpẹ̀jọ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀yà” nígbà tí ó padà sí ọ̀nà imúlò Bíbélì ti àwọn ọ̀mọ̀binrin Bábílónì láti lè kọ̀ “àkókò méje” ti Mósè. Ṣùgbọ̀n Jeremiah n so ní pàtó jùlọ̀ nípa àwọn ojọ̀ ikeyìn ju itàn àwọn Millerite lọ. Nígbà tí àwọn tí ó wà nínú àfonífoji egungun òkú bá jí sí ọ̀títọ̀ pé wọn wà ní ilẹ̀ àwọn ọ̀tá, wọn kò gbọ̀dọ̀ padà mó sí ọ̀dọ̀ àwọn tí inú wọn dùn lórí ikú wọn ní ọ̀pópónà. Egbẹ̀ náà lè padà sọ̀dọ̀ Jeremiah, ṣùgbọ̀n òun kò lè padà sọ̀dọ̀ wọn.

Ṣùgbọ̀n bí wọn bá ní láti padà, wọn pẹ̀lú gbọ̀dọ̀ mú àwọn itónìsọ̀nà tí Mósè fi fún wọn ẹ̀, èyí tí ó ní ibáṣepọ̀ tààrà pẹ̀lú “àkókò méje” náà. Àwọn tí ó kú ní ojọ̀ pópó nínú Ìṣìpayá mọ̀kànlá, wọn kú fún ojọ̀ méta àtààbò, èyí tí ó jẹ́ “aginjù” ní itumọ̀ àsoṣelẹ̀.

Èyí ni ìdí tí jìjì àkòkò ti òkú fi ñ ẹ̀ ńpàsẹ̀ ọ̀rọ̀ kan tí ó mú kí àwọn egungun darapọ̀, sùgbọn wọn kò tii yè. Ó gba ọ̀rọ̀ àwọn ẹ̀fúùfú m̀erin, èyí tí í ẹ̀ ọ̀rọ̀ ìdidì, láti sọ wọn di ogun alágbára. Ọ̀rọ̀ àkòkò tí ó kó wọn jọ wá láti ọ̀dọ̀ “ohùn” kan.

È tu àwọn èniyàn mi nínú, ẹ tu àwọn èniyàn mi nínú, ni Ọ̀lórún yín wí. È sọ̀rọ̀ ìtúnú sí Jerusalemu, kí ẹ̀ sì ké sí í pé, isẹ̀ ogun rẹ̀ ti parí, a sì ti dárí ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ jì í: nítorí pé ó ti gba ní ọ̀wó Olúwa ilópo méjì fún gbogbo ẹ̀sẹ̀ rẹ̀. Ohùn ẹ̀ni tí ñ ké ní aginjù pé, È pèsè ọ̀nà Olúwa, ẹ̀ ẹ̀ ọ̀jù ọ̀nà ñlá kan ní pètẹ̀lẹ̀ aginjù fún Ọ̀lórún wa. Gbogbo àfonífojì ni a ó gbé sókè, gbogbo òkè ñlá àti òkè kékeré ni a ó sì rẹ̀ sílẹ̀: ohun tí ó yípo ni a ó sọ di tító, ibi gígún-ún sì di pètẹ̀lẹ̀. Isaiah 40:1–4.

Ohùn náà ñ bọ láti inú aginjù, èyí tí ó jẹ̀ ààmì itúká “ìgbà méje.” Ohùn náà wá nínú aginjù, nítorí a tún mú Heseieli lo sí àfonífojì àwọn egungun tí ó ti kú. Ó ñ jẹ́rì láti inú àfonífojì náà gan-an, kí í ẹ̀ láti òkèèrè.

Ọ̀wó Olúwa sì wá lára mi, ó sì mú mi jáde nípa Èmí Olúwa, ó sì gbé mi kalẹ̀ sí àárín àfonífojì tí ó kún fún egungun. Esekieli 37:1.

Àfonífojì ni aginjù ojọ̀ méta àtààbọ̀. Ilé rí ohùn náà ni pé a ti dárí àìsòdodo Jerúsálemu jì, àti pé ogun rẹ̀ ti parí. Ilé rí náà ñ sọ̀jú fífídí ẹ̀gbèrún lónà ọ̀górún-ún kan lé m̀erinlélógóji èniyàn tí a ñ mú ẹ̀ ní àwọn ojọ̀ ikẹ̀yìn. Sùgbọn dídá rí àìsòdodo rẹ̀ jì ní ìbásepọ̀ pẹ̀lú gbigba rẹ̀ “ilópo méjì” nítorí gbogbo ẹ̀sẹ̀ rẹ̀. Itójú tí Mósè gbé kalẹ̀ béèrè ijẹ̀wọ̀ kí í ẹ̀ ti àìsòdodo wọn nikan, bí kò ẹ̀ ti àìsòdodo àwọn baba wọn pẹ̀lú. Bí wọn bá mú àşẹ̀ náà ẹ̀, a ó dárí àìsòdodo wọn jì.

A ó tẹ̀síwájú nínú àwọn ọ̀tító wònyí nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó tẹ̀lé.

Bẹ̀ ni, gbogbo Ísráèlì ti ẹ̀ ọ̀fin rẹ̀ kojá, àní nípa yíyapa kúrò, kí wọn má bà a gbọ̀ ohùn rẹ̀; nítorí náà ni a ti tú ègún náà sórí wa, àti ìbúra náà tí a kọ̀ sínú ọ̀fin Mose iránsẹ̀ Ọ̀lórún, nítorí a ti ẹ̀ sí í. Ó sì ti fí ọ̀rọ̀ rẹ̀ múlẹ̀, èyí tí ó sọ̀ sí wa, àti sí àwọn onídàájọ̀ wa tí wọn ẹ̀ idájọ̀ wa, nípa mímú ibi ñlá kan wá sórí wa: nítorí lábẹ̀ gbogbo ọ̀run, a kò tí í ẹ̀ irú ohun tí a ẹ̀ sí Jerúsálemù. Gégé bí a ti kọ̀ ọ̀ sínú ọ̀fin Mose, gbogbo ibi yìí ti dé bá wa: síbẹ̀ a kò ẹ̀ àdúra wa níwájú Olúwa Ọ̀lórún wa, kí a lè yí padà kúrò nínú àiníşedá wa, kí a sì lè mọ̀ ọ̀tító rẹ̀. Dánièlì 9:11–13.